
NY VISION FOR BORDING

EKSPERTERNES TRE VISIONSFORSLAG ER BLEVET TIL
ÉT SAMLET VISIONSOPLÆG FOR BORDING.

OPLÆG TIL BORGERMØDET D. 12.08.2012

INDHOLD

INDLEDNING V. HAUSENBERG

s. 03

Hvad ligger til grund for processen? Hvorfor har man bedt eksperter komme med et bud? Hvad er formålet med visionsoplægget?

DEL 1: PRÆSENTATION AF DE TRE VISIONER

s.04

De tre visioner

Opsummering af de tre visioners hovedpunkter med henblik på at trække de væsentligste perspektiver frem i hvert enkelt visionsforslag:

- Hovedspørgsmål til hvert enkelt team
- Resumé af vision
- Illustrationer
- Vurdering af hovedpunkter

DEL 2: OPLÆG TIL ÉN SAMLET VISION FOR BORDING s. 29

Den samlede vision

Opsummering: Hvad er de tre teams enige om?

Hvordan kommer Bording videre?

Hausenberg anbefalinger: Hvordan realiserer kommunen og borgerne visionen og gør den til eksternt brand såvel som lokal hverdag?

Tidsplan

Bilag

INDLEDNING

I foråret 2012 blev ni eksperter inviteret til Bording af Ikast-Brande Kommune for at opleve byens kvaliteter og for at de kunne give deres bud på, hvordan Bording bedst kan udvikle sig i fremtiden. Eksperterne oplevede bl.a. Bredgade, besøgte skolen, talte med Bordings unge, gik ture i landskabet omkring byen, oplevede livet i Bording Hallen og besøgte Bording Friluftsbad. Først og fremmest diskuterede eksperterne deres forslag og ideer til en ny fremtidsvision for Bording med nogle af Bordings aktive og engagerede borgere, de såkaldte portnere. På to workshops fremlagde eksperterne deres visionsforslag og fik feedback fra portnerne. Resultatet af arbejdet er tre forskellige visioner og forslag til, hvordan Bording kan komme til at se ud i fremtiden.

De ni eksperter var delt op i tre teams, som hver fik et særligt fokus. Team 1s vision sætter fokus på kultur, Team 2s vision sætter fokus på erhverv og Team 3s vision sætter fokus på frivillighed og foreningsliv. Disse tre visioner er blevet til dette samlede visionsoplæg, som det nu er op til Bording og Ikast-Brande Kommune at lade sig inspirere af og arbejde videre med.

Baggrunden for eksperternes besøg og Ikast-Brande Kommunes beslutning om at igangsætte et visionsprojekt for Bording er et fælles initiativ fra Ikast-Brande Kommune og Realdania. Situationen i Bording, hvor det lokale handelsliv og de får større arbejdspladser flytter til de større byer, kan genkendes i mange andre mindre stationsbyer. Bording, og byer som Bording, bliver derfor nødt til at gentænke deres byprofil og deres velkendte rolle, ikke kun i lokal, men også i regional sammenhæng. En visionær strategi for Bordings

fremtid kan derfor både sikre, at Bording udvikler sig til attraktiv by – både for nye og 'gamle' bordingensere – samt bidrage til demonstrationsværdi og en generel diskussion om mindre stationsbyer og deres fremtidige rolle i Danmark. Bording er i denne sammenhæng særligt interessant, fordi byens placering på den kommende motorvejsforbindelse mellem Herning og Aarhus i særlig grad rummer nye muligheder for at gentænke sin byprofil – lokalt såvel som regionalt.

Eksperternes input til en ny vision for Bording er som sagt resultatet af den indledningsvise visionsproces. Dette visionsoplæg giver et kort resumé af de tre visioner og samler de mest interessante, visionære og samtidig realistiske ideer fra alle tre. Arbejdet med at samle ideerne i dette visionsoplæg bygger på diskussioner med Ikast-Brande Kommune, Realdania og de mange input, som portnerne har givet undervejs i processen. I sidste ende er visionsoplægget dog baseret på en faglig vurdering af Hausenberg, som er det rådgivningsfirma, som har fulgt processen hele vejen. Visionsoplægget skal derfor læses som Hausenbergs bud på et koncentrat af den hidtidige udviklingsproces og som inspiration til det kommende arbejde med at udvikle Bording – en proces, som skal drives af borgere og kommune i fællesskab.

Visionsoplægget udgør derfor også grundlaget for byfestens borgermøde d. 12. august 2012, hvor Bording og Ikast-Brande Kommune sammen skal tage hul på, hvilke visionselementer, som skal føres ud i livet.

TEAM 2 PRÆSENTERER DERES BUD PÅ EN NY VISION FOR BORDING FOR PORTNERNE

DE TRE VISIONSFORSLAG BLEV DISKUTERET I GRUPPER PÅ BORGERMØDET I APRIL 2012

LÆSEVEJLEDNING:**HVORDAN SKAL VISIONSOPLÆGGET LÆSES?**

Visionsoplægget henvender sig til alle borgere, foreninger, politikere m.fl. i Bording, som aktivt ønsker at tage del i diskussionerne om fremtidens Bording. Dette gælder både de portnere, som har deltaget på workshops i løbet af foråret 2012, men også nye borgere, der er nysgerrigere på deres bys fremtid og ønsker at tage del i fremtidens diskussioner og realiseringen af en ny vision for Bording. Visionsoplægget er således også en mulighed for, at interesserede borgere kan danne sig et indtryk af den hidtidige proces og derved få et grundlag for at deltage i den fremtidige proces.

Visionsoplægget består af to dele, som kan læses enkeltvist eller samlet:

Del 1: Hvad var godt ved de tre visionsforslag?

Del 1 præsenterer resultaterne af den indledningsvise visionsproces i foråret 2012:

Del 1: Hvad var godt ved de tre visionsforslag?

Del 1 præsenterer resultaterne af den indledningsvise visionsproces i foråret 2012:

- Del 1 præsenterer de tre forskellige bud på Bordings fremtid ud fra temaerne: Kunst & kultur, erhverv, frivillighed
- Del 1 vurderer potentialer og udfordringer ved de elementer, som rummer flest potentialer ud fra en faglig vurdering af Hausenberg med input fra debatten på portnerworkshop 1 og 2, Ikast-Brande Kommune og Realdania.

Del 2: Hvordan ser fremtidens Bording ud**– og hvordan kommer byen videre?**

Del 2 er en vurdering af, hvordan udpluk af de tre visionsforslag kan danne basis for en ny, samlet vision for Bording:

- Del 2 gennemgår hovedelementerne i forslaget til et nyt visionsgrundlag for Bording
- Del 2 giver bud på, hvordan Bording og Ikast-Brande Kommune kan arbejde videre med udviklingen af en ny vision for Bording
- Del 2 kommer med et bud på en tidsplan
- Del 2 udgør i høj grad det indhold, som skal diskuteres og prioriteres på borgermødet d. 12. august 2012.

God læselyst!

DEL 1

PRÆSENTATION AF DE TRE INDLEDNINGSVISE VISIONSFORSLAG

BAGGRUNDEN FOR DE TRE VISIONER

De indledningsvise visionsforslag har alle haft til formål at sætte byens selvforståelse i et nyt lys, som samtidig tage udgangspunkt i Bordings kvaliteter og de fremtidsperspektiver, som særligt den nye motorvejsforbindelse mellem Herning og Århus åbner op for i 2016.

Hvad er en ny vision?

De tre nye visioner for Bording har både skulle indeholde et abstrakt og et konkret plan:

Abstrakt: Hvilke værdier skal Bording bygge videre på og hvordan skal de se ud i fremtiden? Hvad skal byens rolle og identitet være – både lokalt og regionalt?

Konkret: Hvilke fysiske og organisatoriske tiltag skal der ske? Hvordan skal man handle?

OPGAVENS FEM HOVEDSPØRGSMÅL

De tre visioner tager alle udgangspunkt i fem hovedspørgsmål:

1. Hvad skal Bording være for en by?

Hvilken byprofil og identitet skal Ikast-Brande Kommune og Bordings borgere satse på for at gøre byen attraktiv lokalt såvel som regionalt?

2. Hvad skal Bording bygge videre på?

Hvilke stedbundne kvaliteter kan der bygges videre på – og hvor er der behov for at skabe og tilføje nyt?

3. Hvad skal Bording være kendt for i regionen?

Hvilke regionale netværk med de omkringliggende byer skaber denne byprofil mulighed for?

4. Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?

Hvilke fysiske ændringer og tiltag skal ske for at igangsætte og gennemføre den nødvendige transformationsproces?

5. Hvordan skal Bording organisere sig?

Hvilke konkrete organisatoriske ændringer og tiltag skal der ske for at igangsætte og gennemføre en transformationsproces i Bording?

Tre visioner – tre temaer

De tre teams har arbejdet med hver deres tema:

- Vision 1 har arbejdet med kunst og kulturliv
- Vision 2 har arbejdet med erhverv
- Vision 3 har arbejdet med forenings- og fritidsliv

På de følgende sider opsummeres og vurderes hovedpunkterne og hovedindholdet i de tre visionsprojekter.

VISION 1

BORDING KULTURLANDSKAB

TEAM: TRANSFORM

TEMA: KUNST & KULTUR

Rune Chr. Back, arkitekt
Kristoffer Lindhardt Weiss, filosof
Kenneth a. Balfelt, billedkunstner

SÅDAN LØD BAGGRUNDEN FOR VISION 1: KUNST & KULTUR

Hvordan kan kunst og kultur bruges som afsæt for udviklingen af en ny vision og fremtid for Bording? Hvordan skabes flere uformelle mødesteder og kulturelle platforme og fællesskaber, som kan supplere byens stærke idrætsprofil?

RESUMÉ AF VISION 1: BORDING KULTURLANDSKAB

Bording Kulturlandskab tager udgangspunkt i en strategi, som skal udbygge landskabet med henblik på at tilføre byen noget, som ingen andre byer har og gøre Bording attraktiv som bosætningsby. Hovedindholdet i strategien er at styrke tilgængeligheden til landskabet omkring Bording og aktivere de bynære landskaber. Dette skal ske ved at etablere en række forskellige oplevelsesrum og landskabstyper, så landskabet omkring Bording udgør en sammenhængende og forskelligartet landskabsring, som kobler sig op på byen via stisystemer. Landskabsringen består bl.a. af et sports- og fritidsområde, skovrejsning, en energipark, grønt erhverv og hede. Fixpunktet i landskabet er etableringen af et bjerg, som med tiden kan blive større end Himmelbjerget. Tanken er, at dette skal tilføre Bording et spektakulært landmark, som kan ses fra motorvejen og dermed synliggøre Bording regionalt. Endelig foreslår vision 1, at man etablerer en bypark i det centrale Bording, som udgør en mini-udgave af landskabsringens forskellige landskabstyper.

BORDING KULTURLANDSKAB

VISION 1: SAMLET PLAN OVER BORDING

VISION 1 I HOVEDPUNKTER

1. Hvad for en by skal Bording være?

Vision 1 tegner billedet af Bording som attraktiv bosætningsby, hvor byens rekreative kvaliteter i form af bynære, let tilgængelige og oplevelsesrige naturområder skal tiltrække nye beboere. Med en landskabsring, der omslutter byen, skal bosætningsbyen Bording byde på enestående oplevelsesrum for borgere og tilreisende.

2. Hvad skal Bording bygge videre på?

Visionen om Kulturlandskabet tager afsæt i den eksisterende bynære natur og inddrager en række allerede planlagte natur- og landskabsprojekter. Visionen går særligt på at skabe tilgængelighed til og bygge videre på de eksisterende grønne områder, for at skabe nye knudepunkter, temaruter samt gode rekreative muligheder for selvorganiserede aktiviteter (ex vandre- og løbeture) såvel som organiserede aktiviteter (fx FDF og koncerter).

3. Hvad skal Bording være kendt for i regionen?

Med etableringen af E15 rykker Bording 'tættere på' de omkringliggende byer og bliver et konkurrencedygtigt alternativ som bosætningsby. Vision 1 anbefaler, at Bording markedsføres med fokus på oplevelser og 'livability', velfærds-kvaliteter, børnefamilier og det trygge liv. Dette skal bl.a. ske igennem etablering af landskabsringen og bjerget, som kan danne ramme om anderledes foreningsaktiviteter og dermed indgå i et regionalt netværk af kulturevents i form af fx idrætsaktiviteter, teater, børnekultur-uger og lokale udstillinger.

4. Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?

Vision 1 peger på, at identiteten som kulturlandskabsby kan markeres fysisk ved et kunstigt bjerg syd for byen, som forbipasserende kan se fra motorvejsstrækningen. Bjerget vil sætte Bording på landkortet og fungere som byens kendetegn. I byens midte anlægges en bypark, som informerer om og motiverer til brug af kulturlandskabet. I Kulturlandskabet

skabes et sammenhængende forløb mellem de eksisterende naturområder. Der etableres blandt andet stinet, aktivitetsområder, en sø, skovrejsning og en energipark, som udfylder 'mellemmrummene' i det nuværende bynære landskab.

5. Hvordan skal Bording organisere sig?

Vision 1 foreslår, at der etableres en bypark i byens centrum. Byparken fungerer som et informationspunkt, som informerer om den omkringliggende natur oplevelsesmulighederne i landskabet.

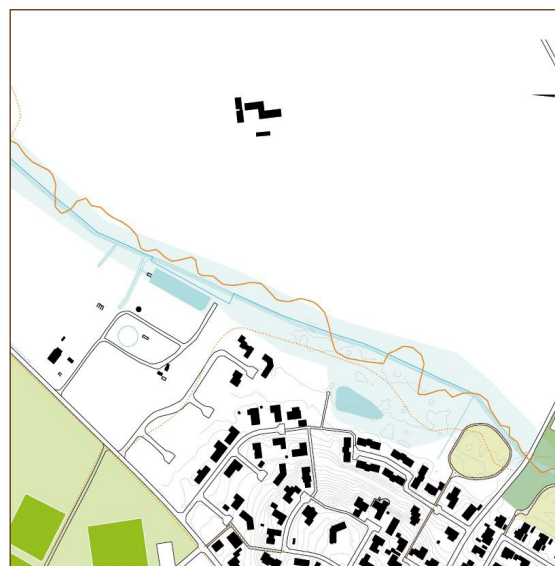
ET BJERG SOM BORDINGS 'LANDMARK'

BYPARK PÅ DEN TIDLIGERE SUPERBEST-GRUND FUNGERER SOM INFORMATIONSPUNKT

VISUALISERING AF BYPARKEN

ET REKREATIVT OMRÅDE ETABLERES LANGS ÅEN EFTER DEN KOMMENDE GENSLYNGNING

BORDINGS NYE KULTURLANDSKAB KAN OMSÆTTES TIL EN VISUEL IDENTITET FOR BORDING

VURDERING AF DE VIGTIGSTE IDEER

Tre elementer i vision 1 om Bording som Kulturlandskab fremhæves i det følgende. De tre elementer afspejler de ideer, som har fyldt mest i diskussionerne om Bordings fremtid og som samtidig vurderes til at have størst potentialer i forhold til at gentænke Bordings regionale identitet og styrke byens rekreative og landskabelige kvaliteter ud fra Hausenbergs faglige betragtning. Vurderingen af potentialer og udfordringer ved de udvalgte elementer bygger desuden på input fra partnere, Ikast-Brande Kommune og Realdania.

BYPARKEN

Potentialer

- Byparken bidrager med grønt i bymidten
- Byparken informerer om landskabsringen og synliggør ringens forskellige landskabstyper

Udfordringer

- Et relativt lille område begrønnes
- Byparken tilgodeser og befordrer ikke specifikt Bordings kulturliv

LANDSKABSRINGEN

Potentialer

- Ringen bygger videre på allerede eksisterende initiativer og planlægning i Bording
- Ringen giver oplevelsen af en mangfoldighed af muligheder i et landskab, som i dag mangler karakter og sammenhæng
- Det sammenbindende stinet og de forskellige ruter, fx Oplevelsesruten, Knudepunkterne og Temaruten, kan fungere som indgangsvinkler til forskellige oplevelser af landskabet og styrke landskabets sammenhæng med byen
- Ringen forbedrer adgangen til det åbne land

Udfordringer

- Ringen tilgodeser ikke specifikt Bordings kulturliv
- Ringen giver ikke et tydeligt bud på nye kulturelle platforme
- Ringen fokuserer primært på området omkring byen i stedet for at tilføre selve byen nye kvaliteter, fx i form af flere uformelle mødesteder

BJERGET

Potentialer

- Bjerget udnytter synligheden fra E15 – bjerget vil skabe et markant kendetegn for Bording
- Bjerget kan være et lokalt monument, som borgerne kan være stolte af
- Bjerget vil få folk til at stoppe op på vej forbi Bording og kan brandes som Danmarks bedste rasteplads
- Bjerget kan skabe nye muligheder til byens idrætssegment

Udfordringer

- Bjerget fokuserer på et område udenfor bymidten i stedet for at tilføre selve byen nye kvaliteter
- Bjerget bygger ikke videre på Bordings stedspecifikke kvaliteter
- Der vil gå lang tid før bjerget kan realiseres (20-70 år)
- Et bjerg er set i andre danske byer, hvorfor det formentlig ikke har det ønskede signal om særegenhed

LANDSKABSRING OMKRING BORDING

BYPARK SOM INFORMATIONSPUNKT

BJERGET SOM BORDINGS KENDETEGN

VISION 2

BORDING SAMMEN OM LANDSKABET

TEAM: UiWE

TEMA: ERHVERV

Christian Pagh, Cultural Planner
Jacob Øster, politolog
Tom Nielsen, arkitekt

SÅDAN LØD BAGGRUNDEN FOR VISION 2: ERHVERV

Hvordan kan erhverv og detailhandel bruges som afsæt for udviklingen af en ny vision og fremtid for Bording? Er der stadig potentiale for erhverv i byen? Kan de funktionstomme butikker og tidligere Invita-bygninger udgøre rammen om fremtidige erhverv, eller skal de have nye funktioner?

RESUMÉ AF VISION 2:

BORDING – SAMMEN OM LANDSKABET

Placeret i "Danmarks spisekammer" skal det fremtidige Bording være en boligby med en ekstraordinær grøn profil. Vision 1 lægger op til en radikal begrønningsstrategi i Bording bymidte, som fokuserer på byens og regionens landbrugs- og produktionskultur. Bredgade transformeres til Bording Abildgade, hvor æbletræer står side om side, og byen i fællesskab står for frugtavl. Der etableres derudover et væksthuse i byens centrum, som skal udgøre Bordings samlingspunkt og understøtte frugt- og grøntproduktionen i byen samt udgøre et læringsmiljø for skoleelever. En markedsplads etableres tæt ved væksthuset, hvorfra lokale og regionale fødevarer distribueres til beboere og folk fra oplandet. Foruden begrønningsstrategien i byens centrum skabes en sammenhængende forbindelse mellem Bordings nøglesteder via en rute kaldet Boulevard B, samt en bro, som forbinder stationsområdet med landskabet i byens midte. Byprofilen skal også være med til at tiltrække et nyt segment af borgerne, herunder ressourcerstærke bosættere fra Østjylland.

BORDING | SAMMEN OM LANDSKABET
TRANSFORMATIONSTRATEGIER FOR BORDING

VISION 2: KORT OVER NØGLESTEDER I BORDING

VISION 2 I HOVEDPUNKTER

1. Hvad for en by skal Bording være?

Vision 2 peger med vision 2 på fremtidens Bording som en grøn familie-, bolig- og handelsby, der kan tiltrække et nyt segment af ressourcestærke borgere blandt andet fra Østjylland. Bording skal være en by, hvor landskabet og familielivet er i fokus, men også en by, hvor der er plads til kreativ tænkning og nye former for erhverv. Med udgangspunkt i de grønne initiativer skal Bording samles om fødevareproduktion, læring, friluftsliv og fællesskab. De lokale fødevarerleverandører skal levere varer til markedet, elever kan stå for drift af haver, de ældre kan engageres i udlevering af varer osv. Byens lokale ressourcer skal danne basis for udvikling og opretholdelse af den nye byprofil.

2. Hvad skal Bording bygge videre på?

Byens nye profil er bl.a. rundet af identiteten som ”Danmarks spisekammer”, der skal danne omdrejningspunkt for produktion og salg af lokale og regionale fødevarer. Derudover skal landskabet trækkes ind i bymidten, så den grønne identitet også afspejles i byens fysik. Vision 2 peger også på, at Bording skal bygge videre på en stærk skole og styrke skolens rolle i byen. Endelig skal Bording fremhæve og styrke sin identitet som stationsby.

3. Hvad skal Bording være kendt for i regionen?

Bording skal finde sin særegne plads blandt de andre byer i regionen og positionere sig selv i forhold til det østjyske bopætningsudbud. Profilen skal således appellere til tilflyttere ved at have en stærk by- og boligidentitet, hvor frivillighed, landskab og fødevarer er centrale elementer i byens fortælling samtidig med, at der er plads til iværksættere og nye former for erhverv eksempelvis i form af socialøkonomiske virksomheder, nethandel eller blot, at der er masser af plads til at udvikle og realisere nye ideer.

4. Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?

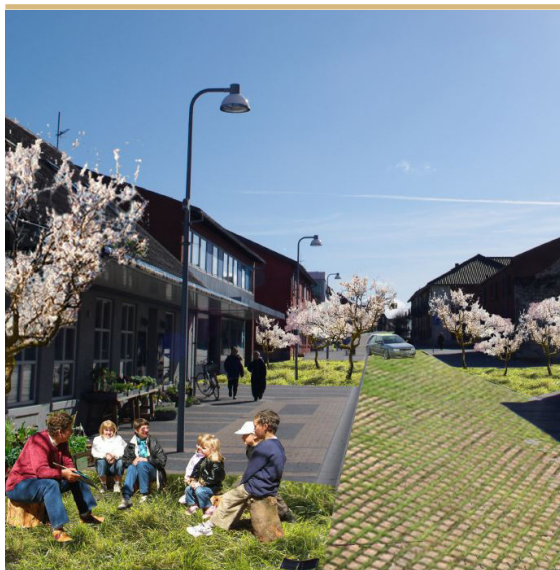
Der skal etableres et væksthus i byens centrum, som både kan fungerer som et samlet foreningshus og stedet for Bording Marked. Bymidten skal begrønnes og Bredgade skal omlægges til en grøn gade med æbletræer, hvor man kan handle, lege og lære om naturen. Boulevard B anlægges som en sikker og levende forbindelse rundt om Bording, som forbinder fx hallen og Bredgade og gør det mere trygt for cyklister og gående at komme rundt i Bording. Landskabsbroen anlægges som en ny forbindelse, der forbinder stationsområdet med byens centrum. Bording skovhuse anlægges som

et nyt attraktivt grønt boligområde for naturglade borgere – fx tilflyttere fra Østjylland.

5. Hvordan skal Bording organisere sig?

Organisatorisk lægges blandt andet vægt på inddragelse af skolens børn, som kan have skolehaver ved væksthuset. Tanken er, at skole og by skal kobles på nye måder, bl.a. ved at styrke undervisning uden for klasselokalet, fx i byrummet, eller profilerer sig som entreprenørskole.

Derudover forslås initiativet Bording Pladsbørs (masserafplads.dk), der skal fungere som en online pladsbørs, hvor jord og lokaler kan lejes eller lånes. Pladsbørsen skal fungere som en fælles platform for brug af Bordings overskudsplads, der kan synliggøre, at Bording er et sted, hvor man handler, og hvor uproduktiv plads bliver aktiv.

BREDGADE TRANSFORMERES TIL ABILDGADE SOM BEGRØNNES

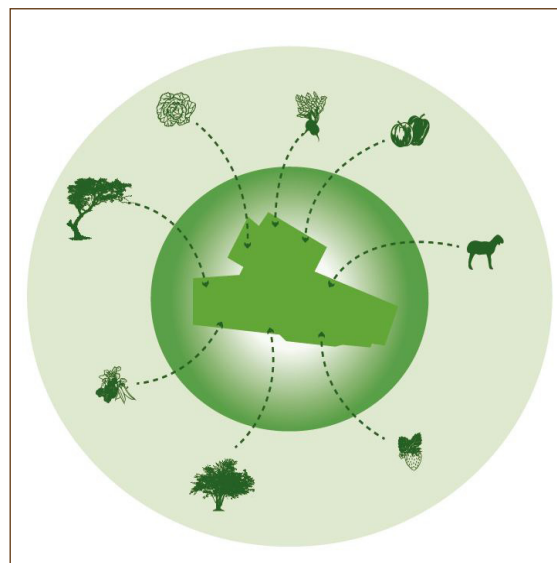
BORDING HAVERNE, SOM BLANDT ANDET PASSES AF BYENS BØRN

INDDRAGELSE AF LANDSKABET I BORDINGS BYMIDTE

VÆKSTHUSET INDEFRA

DET REGIONALE FØDEVARE-POTENTIALE SKAL UDNYTTES

BORDING SKAL VÆRE EN BY FOR BØRN

VURDERING AF DE VIGTIGSTE IDEER

Seks elementer i visionen om 'Bording sammen om Landskabet' fremhæves i det følgende. De seks udvalgte elementer afspejler de ideer, som har fyldt mest i diskussionerne om Bordings fremtid og som samtidig vurderes til at have de største potentialer i forhold til at gentænke Bording som en attraktiv bosætningsby ud fra et helhedsperspektiv, som både rummer nye fællesskaber og en ny erhvervsprofil. Vurderingen af potentialer og udfordringer ved de udvalgte elementer bygger på Hausenbergs faglige vurdering samt input fra portnere, Ikast-Brande Kommune og Realdania.

BOULEVARD B

Potentialer

- Styrker den sociale og fysiske sammenhæng i byen
- Skaber sikrere skoleveje og trygge forbindelser for børn og bløde trafikanter
- Giver flere børn i bybilledet (fx børn som går til og fra skole i stedet for at blive kørt)
- Skaber mulighed for at aktivere nye områder – og bringe bevægelse og leg ind i ruten rundt i byen
- Forbinder nøglepunkter i byen – fx hallen, stationsbygningen, Bredgade, skolen og forsamlingshuset m.m.

Udfordringer

- Ingen markante udfordringer

BEGRØNNING AF BREDGADE

Potentialer

- Bredgade får et nyt udtryk, så den primære historie ikke handler om tomme butikker
- Har potentiale til at gøre Bredgade til en attraktiv boliggade for dem, som bor i

byhusene og i de ombyggede forretninger

- Skaber nye rammer for det spontane møde og liv i bymidten
- En grøn omlægning af Bredgade, hvor der fortsat er god adgang og køremuligheder til de eksisterende dagligvarebutikker, vil styrke oplevelsen af at handle i Bredgade og skabe mere liv – også for butikkerne og de handlende. Man vil få oplevelsen af at købe ind i et parkområde.

Udfordringer

- Det grønne skal holdes og driftes af byen – fx skoleelever, foreninger, beboere m.fl.

BRO TIL STATION

Potentialer

- Skaber sammenhæng mellem områderne på begge sider af stationen
- Skaber mere liv ved at føre togpassagerer direkte til midtbyen
- Åbner op for at inddrage stationsbygningen som en ressource for byen
- Synliggør at der sker noget i Bording for togrejsende
- Skaber udsigtspunkt over byen
- Gør overgangen over skinnerne og ophold ved stationen mere trygt

Udfordringer

- En bro er økonomisk omkostningsfuld. Det er formentlig mere realistisk at skabe endnu en niveaufri overgang lig den eksisterende ved vejen
- Forudsætter at stationen får en ny relevant funktion i byen

INDDRAGELSE AF SKOLEN

Potentialer

- Bringer eleverne ud i byen – tænker by og læring sammen
- Skaber liv i dagstimerne, hvor der ellers er stille
- Skaber grundlag for at Bordings børn bliver aktive medborgere i egen by
- Styrker Bording Skole som entreprenørskole, hvilket vil styrke byen som ambitiøs bosætningsby

Udfordringer

- Hvem vedligeholder projekterne i ferieperioder?
- Kræver en større organisatorisk indsats og ressourcemæssig vedholdenhed fra skolen
- Kræver engagerede undervisere

BORDING PLADSBØRS: MASSERAFPLADS.DK

Potentialer

- Synliggør og udnytter den overskydende plads i Bording til både midlertidige og blivende projekter
- Masserafplads.dk kan blive en del af Bordings nye byprofil – da overskudspladsen også udbydes til udefrakommende med en god ide: "I Bording er overskudsplads af enhver art en kreativ ressource som skal udnyttes."

Udfordringer

- En krævende organisering, som skal varetages af frivillige
- Kræver stor fleksibilitet hos udlejere

BORDING MARKED

Potentialer

- Bygger videre på Bordings slogan om at handle sammen
- Giver mulighed for en ny platform for erhverv og handel i bosætningsbyen
- Imødekommer bordingens ønske om en større variation i byens fødevareudbud
- Projektet kan starte i Forsamlingshuset, som ligger på pladsen i forvejen. På den vis kan projektet vokse langsomt og støt, og Bordingenserne kan selv præge markedsformen, så den kommer til at passe byen
- Bording Marked tilgodeser nye fødevarenetværk (fx: "Otte-om-en-halv-gris-netværket") som kan træde i stedet for de spontane møder den gamle handelsgade faciliterede.
- Giver Bording en regional profil som fødevaremarked

Udfordringer

- Kræver at en gruppe af borgere tager ideen til sig og skaber en bredt forankret forening
- Kræver frivillig indsats eller socialøkonomisk drift
- Det skal være billigt for at være konkurrencedygtigt med supermarkeder
- Alle har i forvejen egen have eller kender én med kartofler

BORDING SKOVHUSE

Potentialer

- Øger variationen i udbuddet af boligformer– med fokus på at tiltrække nye familier fx fra Aarhus-området
- Udnytter Bordings landskab til at skabe varierede, naturnære boligformer

Udfordringer

- Jordbundsforholdene nordøst for stationen er ikke egnet til udstykninger
- Bording Skovhuse vil fjerne muligheden for udvidelse af fritidsaktiviteterne i området
- Man må prioritere i forhold til, hvorvidt Bording skal fortætte og bygge nye boliger i i midtbyen eller byens periferi

BOULEVARD B

BREDGADE TRANSFORMERES TIL ABILDGADE

BY OG LÆRING TÆNKES SAMMEN

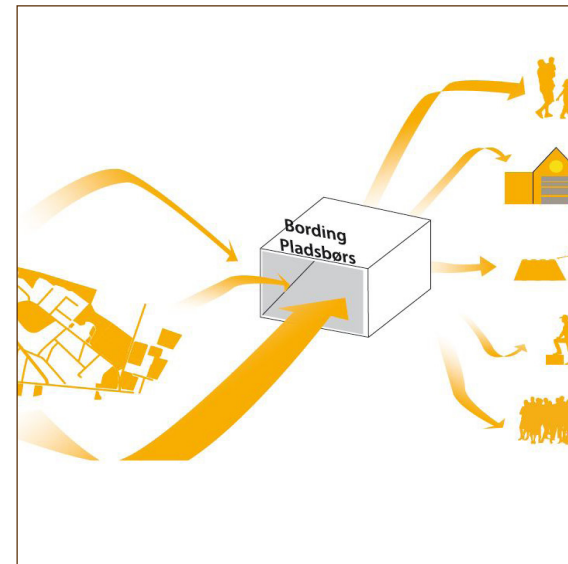

ILLUSTRATION PÅ BORDINGS PLADSBOØRS

BRO, DER FORBINDER STATIONEN MED BORDING BY

BORDING MARKEDSPADS OG VÆKSTHUS

BORDING SKOVHUSE I DEN BYNÆRE NATUR

VISION 3

BORDING UNITE(D)

TEAM: BASCON METOPOS

TEMA: FORENINGS- OG FRITIDSLIV

Anne Mette Boye, arkitekt
Marianne Levinsen, fremtidsforsker
Pia Heike Johansen, sociolog

SÅDAN LØD BAGGRUNDEN FOR VISION 3: FORENINGS- OG FRITIDSLIV

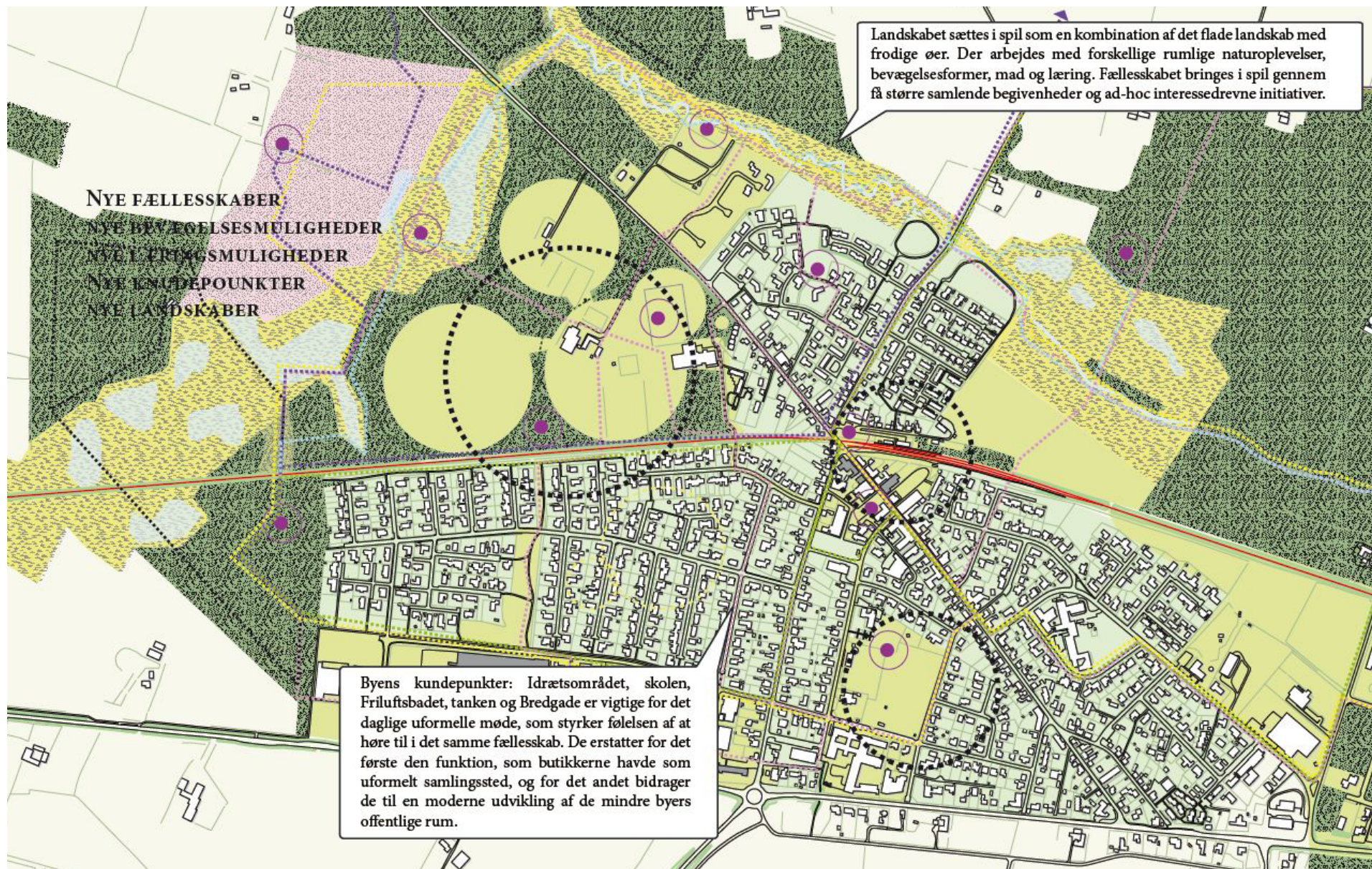
Hvordan kan foreningslivet som en eksisterende ressource være afsæt for udviklingen af en ny vision og fremtid for Bording? Kan foreningslivet gentænkes, så det bliver mere attraktivt at være frivillig? Er der behov for nye fællesskabsstrukturer, som kan rumme mere uformelle møder og andre typer af fællesskaber?

RESUMÉ AF VISION 3: BORDING UNITE(D)

Vision 3 sætter fokus på at styrke fællesskabsfølelsen i Bording og skabe et samlet foreningsfællesskab - et Bording Unite(d). Som en form for paraplyorganisation skal Bording Unite(d) fungere som et faciliterende organ, der binder byen sammen med fokus på foreningsliv, nye mødesteder, netværk, læring og iværksætter. Bording Unite(d) være samlingssted for udvikling af Bording by i samarbejde med de eksisterende foreninger. Med udgangspunkt i byprofilen "Fritid, Frihed og Fællesskab" gentænkes byens landskab, Bredgade, Idrætsområde og området omkring skolen. Gentænkningen består af en ny organisering, ny identitet og fysisk omdannelse af stederne. Byens landskab skal byde på en række forskellige ruter, de såkaldte Bording Pister, som fører borgere ud i bynære landskaber og byder på alt fra leg- og læringspist til en cykel- og løbepist. Bredgades tomme lokaler bliver hovedsæde for Bording Unite(d), og de initiativer organisationen afstedkommer. Skoleområdet transformeres til en oplevelse af et samlet område og idrætsområdet integreres i det omkringliggende landskab. Derudover etableres en 'frivillighedsbank' for Bording, hvor alle borgere byder ind de ressourcer, i form af alt fra en friskbagt kage eller en rendegraver.

Bording Unite[d]

VISION 3: KORT OVER KNUDEPUNKTER I BORDING

VISION 3 I HOVEDPUNKTER

1. Hvad for en by skal Bording være?

Team 3 peger på Bording som fritidsby med en aktiv fritidsprofil under titlen "Fritid, Frihed og Fællesskab." Bording Unite(d) skal fungere som en fælles platform, der sikrer byens udvikling samt bedst mulig udnyttelse af Bordings ressourcer.

2. Hvad skal Bording bygge videre på?

Ideen er at styrke de fællesskaber, som foreningerne allerede udgør og skabe et samlet Bording med koordineret frivillighed.

3. Hvad skal Bording være kendt for i regionen?

Bording skal udgøre én attraktiv destination i et regionalt landskab af byer med hver deres identitet. Hvor Brande eksempelvis byder på kunst og kultur og Ikast på handel og ad-

ministration vil Bording, under fanen Bording Unite(d) være den aktive fritidsby.

4. Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?

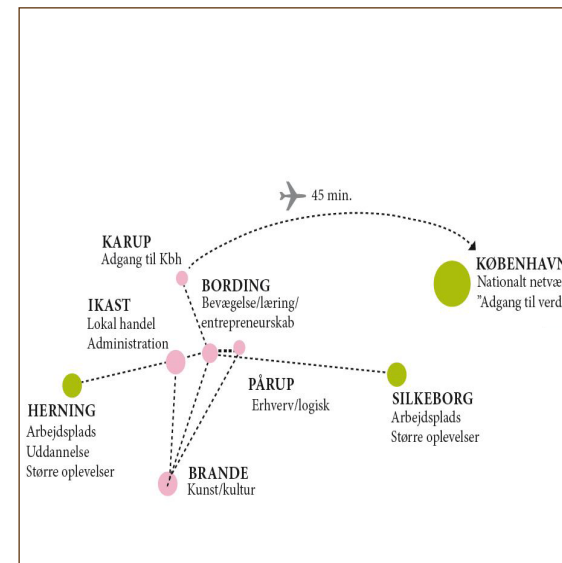
I de bynære landskaber skabes oplevelsesrige pister med forskellige temaer, fx fordybelse, cykelløb eller botanik. Landskabet omkring Bording gentænkes som en stor landskabspark med forskellige landskabstyper, der både omgiver byen og smyger sig ind i Bordings bymidte. Idrætsområdet integreres bedre i det omkringliggende landskab og der skabes bedre forbindelser mellem fx hallens og rideskolens områder. Skoleområdet åbnes op mod friluftsbadet, så området opleves samlet. Bredgade skal udgøre Bording Unite(d)s hovedkvarter og huse byens nye initiativer.

5. Hvordan skal Bording organisere sig?

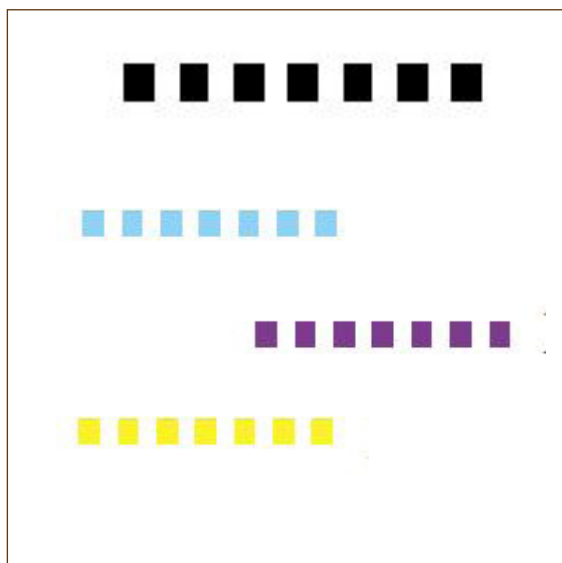
Etableringen af paraplyorganisationen Bording Unite(d). Alle foreninger forpligter sig på at deltage og samarbejde om fx drift af foreningerne og byder ind med ressourcer til ressourcebanken. Team 1 forslår desuden at Bording Unite(d) selv disponerer økonomisk over et fem-årigt beløb fra Kultur- og Fritidsudvalget og selv fordeler budgettet til nye fritidsprojekter.

Synergi	<p>FRA organisering i "lukkede" fællesskaber TIL koordineret frivillighed med fokus på entreprenerskab samt meget mere for samme ressourcer.</p>	Stedbundne kvaliteter
FRA	<p>FRA traditionelt og stærkt foreningsliv TIL ny organisering med skabende og lærende frivillighed.</p>	
Identitet	<p>FRA lønmodtageren s og industrisamfundets fritidsliv efter endt arbejde TIL ressourcerig, igangsættende, foranderligt og fælles fritidsliv.</p>	Regionalt netværk
	<p>Byprofil</p> <p>Fra forblæst wildwest by afskåret fra den omgivende natur TIL indbydende åben fællesskabsstruktur med adgang til det åbne land og mangfoldige fritidsaktiviteter</p> <p>FRA "vi ka'sel" TIL "Vi samarbejder med gevinst til byen og borgere" (universitet, landsorganisationer, iværksættere og fonde).</p>	

DEN TRANSFORMATION BORDING SKAL GENNEMGÅ IFØLGE VISION 3

BORDINGS NYE ROLLE I REGIONAL KONTEKST

PISTERNE FÅR HVER DERES FARVEKODE OG HVER DERES OPLEVELSE

VISIONSBILLEDE AF BORDING 2017

LANDSKABET OMKRING BORDING ER TÆNKT SOM EN PARK MED FORSKELLIGE FORMER FOR NATUR

VURDERING AF DE VIGTIGSTE IDEER

Fire elementer i visionen om 'Bording Unite(d)' fremhæves i det følgende. De fire udvalgte elementer afspejler de ideer, som har fyldt mest i diskussionerne om Bordings fremtid og som samtidig vurderes til at have de største potentialer i forhold til at gentænke organiseringen af Bordings foreningsliv og fællesskaber – både hvad angår fællessteder, fællesskaber og byprofil. Vurderingen af potentialer og udfordringer ved de udvalgte elementer bygger på en faglig vurdering af Hausenberg samt input fra portnere, Ikast-Brande Kommune og Realdania.

RESSOURCEBANKEN OG NY ORGANISERING AF FRIVILLIGHEDEN

Potentialer

- Bygger videre på en af byens vigtigste ressourcer: Frivillighedskulturen
- Skaber sammenhæng mellem de mange foreningsinitiativer
- Puster nyt liv i frivilligheden og fornyer den gamle foreningsstruktur
- Kan tiltrække ressourcestærke nye familier og nye ildsjæle
- Bording får mulighed for at være blandt de første, som høster erfaringer med nye måder at organisere frivillighed på
- Bording Unite(d), som organisationsform kan over tid forankres og tage farve af Bordings egne frivillige

Udfordringer

- Der kan være lovmæssige udfordringer ved at organisere sig på ny bl.a. ift. regler om frivilligt arbejde
- Hvem skal bestemme?
- Kan blive administrativt tungt for foreningerne

- Det kræver villighed i de nuværende foreningsbestyrelser til at indgå i nye organiseringer og skabe nye netværk
- Kræver økonomi til rådgivning
- Afhænger af frivilligt engagement, fx ressourcebanken skal løbende opdateres for at have værdi

NYTÆNKNING AF FRITIDS- OG FORENINGSOMRÅDER

Potentialer

- Styrker hallen og åbner fritidsarealerne op som mødesteder og opholdsrum
- Skaber nye forbindelser og fællessteder – både fysiske og sociale
- Skaber en oplevelse af et samlet fritids- og idrætsområde
- Bedre udnyttelse af de rekreative områder
- Kobling mellem landskab og fritidsområder

Udfordringer

- Udfordrer ejerforhold og økonomi

GENTÆNKNING AF SKOLEN

Potentialer

- Styrkelse af skolen som byens samlingssted
- Der skabes mere liv i dagtimerne ved at trække skolen ind i byen
- Bedre og målrettet udnyttelse af skolens faciliteter og det grønne område mellem skolen og friluftsbadet
- Mulighed for flere kulturelle aktiviteter som supplement til idrætsfællesskaberne
- Platform for entreprenørskolen – styrkelse af skolens profil

Udfordringer

- Kræver drift og bemanding
- Kræver en stor organisatorisk indsats som skal løftes af skolen

BORDING-PISTERNE

Potentialer

- Pisterne inviterer til ny kreativ brug af landskabet
- Nye og inspirerende muligheder for at gå tur/motionere/ lege omkring og gennem byen
- Forskellige pister til forskellige interessegrupper som på stierne kan krydse hinanden og synliggøre mangfoldigheden
- Kan sammentænkes med Kløversti-projekter

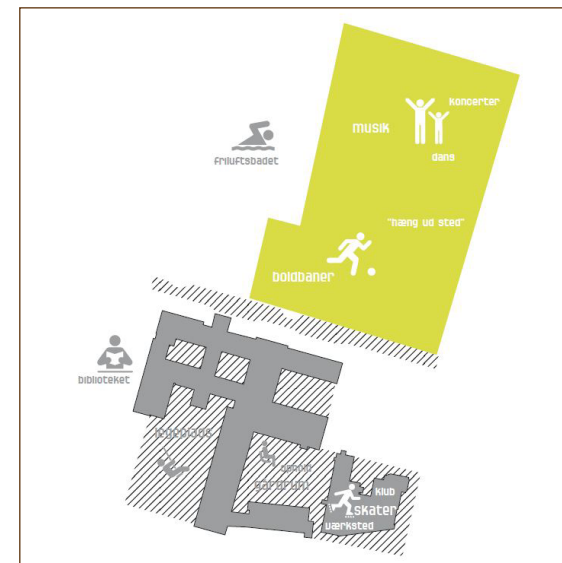
Udfordringer

- Kan udfordrer ejerforhold ved at krydse på tværs af matrikler

Frivillighedsbanken

Frivillighedsbanken er en ressource- og vidensbank, der bruges til koordinering af:

Ledig jord, tomme bygninger, materialer og ikke mindst byens menneskelige ressourcer. Alle lige fra legetanter og spillemænd til folk med erfaring og lyst til håndværk, ledelse, organisation, købmandsskab, mad, håndarbejde sættes i spil som ressource.

FRIVILLIGHEDSBANKEN UDGØR BORDINGS RESSOURCE-DATABASE

IDRÆTSMRÅDET BLIVER EN DEL AF LANDSKABET

SKOLEOMRÅDET GENTÆNKES OG ÅBNES OP

ET UDSNIT AF BORDING-PISTERNE

DEL 2

**EN NY VISION FOR
BORDING**

OPLÆG TIL EN NY VISION FOR BORDING

Med udgangspunkt i de tre visionsforslag vil der i dette afsnit blive givet bud på et samlet visionsgrundlag, som rummer elementer fra alle tre visionsforslag. Derudover vil de følgende sider give et bud på, hvordan de næste skridt i udviklingsprocessen kan se ud. Afsnittet rummer således et bud på elementerne i Bordings fremtidige vision, et oplæg til hvilke tiltag, der kan fokuseres på i de næste år og på, hvordan processen kan organiseres. Borgermødet i Bording d. 12. august 2012 vil tage udgangspunkt i visionsgrundlaget, som skal videreudvikles i et tæt fremtidigt samarbejde mellem Bordings borgere og Ikast-Brande Kommune. Alle tre visionsforslag er løbende blevet debatteret og kommenteret af partnerne, Ikast-Brande Kommune og Realdania, og Hausenbergs forslag til et samlet visionsgrundlag er udarbejdet i dialog med Ikast-Brande Kommune og Realdania.

OPLÆG TIL ET SAMLET VISIONSGRUNDLAG: BORDING UNITE(D)

De tre visioner peger alle på, at Bording rummer potentiale for at styrke sin profil som bosætningsby med særligt fokus på familieliv, foreningsliv og grønne omgivelser – en byprofil, som også åbner op for nye former for erhverv og understøtter det lokale engagement, som kendetegner Bording. Det nye visionsgrundlag handler om at skabe bedre sociale

netværk mellem mennesker, foreninger og generationer i Bording og bedre fysiske forbindelser mellem de vigtigste mødesteder i Bording, herunder særligt hallen, skolen, friluftsbadet, forsamlingshuset, stationen og Bredgade. Bording Unite(d) er derfor valgt som procesoverskrift for en ny vision for Bording.

1. Hvad for en by skal Bording være?

På tværs af de tre visionsforslag er der enighed om, at Bording skal satse på at være en familievenlig bosætningsby, hvorfra indbyggerne pendler til Midtjylland og store dele af Østjylland herunder Aarhusområdet. Den historiske erhvervs- og handelsprofilen er ifølge de tre teams forsvækket til, at det er realistisk at tro, at den igen kan blive grundlag for Bordings identitet. Dermed ikke sagt, at der ikke skal være produktionsvirksomheder eller handlende i Bording. De indgår blot som elementer i den familievenlige bosætningsby.

Ser man på tværs af de tre visionsforslag vurderes særligt fire kvaliteter at være afgørende for, at Bording kan blive en attraktiv familievenlig bosætningsby:

- Frivillighedskulturen og de mange muligheder for

fritidsaktiviteter

- Landskabet i og omkring Bording
- En god offentlig service med attraktiv børnepasning, en ambitiøs folkeskole og velfungerende ældrepleje
- En infrastruktur og byplan, som understøtter visionen om at skabe bedre forbindelser mellem det sociale liv og foreningslivet

2. Hvad skal Bording bygge videre på?

Bording skal først og fremmest bygge videre på sit gode foreningsliv, lokale engagement, en stærk skole og mange muligheder for idræts- og fritidsaktiviteter. Alle eksisterende kvaliteter kan dog styrkes og udvikles:

- Bordings frivillighedskultur udgør en vigtig eksisterende kvalitet og et fundament for udviklingen af den gode familieby. Allerede i dag udgør friluftsbadet et foregangseksempel for nabobyer – dette skal kan eksempelvis udvikles og udbygges – både organisatorisk og fysisk. Derudover har Bording en lang række fritidsfaciliteter organiseret omkring Bording Hallen som med fordel kan åbnes og forbindes bedre med resten af byen.

- Også skolen udgør allerede i dag en vigtig aktør i Bording og for det store skoleopland. De tre visionsforslag har mange ideer til, hvordan skolen kan involveres endnu mere i byens udvikling. Det samme kunne vise sig at være tilfældet i forhold til daginstitutioner, klub og plejehjem.
- Landskabet ligger som en uudnyttet rekreativ ressource hele vejen rundt om Bording, men er svært tilgængeligt og mangler flere steder oplevelseskvaliteter. Der kan derfor med fordel skabes adgang til landskabet, og det skal trækkes ind midt i Bording. I forlængelse heraf kan Bordings placering i "Danmarks spisekammer" udnyttes som en vigtig ressource – fx i forbindelse med nye former for erhverv.

3. Hvad skal Bording være kendt for i regionen?

Med tiden skal Bording også regionalt opnå identitet og ry som et godt sted at bo – særligt for børnefamilier fra Østjylland, og som et sted, hvor der er et stærkt foreningsliv og mennesker med engagement og lyst til at deltage i det lokale liv. Bording kan desuden blive kendt i regionen som en grøn by, hvor man er tæt på landskabet – dette kan også afspejle sig i byens fysik og boligudbud – og landskabet skal være synligt både fra stationen og hovedgaden, når man kører igennem Bording. På sigt kan Bording bruge dette som

brand – evt. i forbindelse med udviklingen af et lokalt marked. I dag kommer mange forbi Bording for at handle i K. O. Skov eller bageren. Kan man holde lidt længere på disse – fx ved at have et interessant landskab, en grøn bymidte eller et fælles foreningshus, hvor der er liv og noget at kigge på? På sigt kan Bording blive kendt for en eller flere unikke steder eller begivenheder: Byen med æblegaden, Bording marked, Bording skole-OL, landskabsbyen Bording etc. Udviklingen af disse steder og begivenheder, som skal gøre visionen konkret for borgere og bosættere, skal ske i et samarbejde med Ikast-Brand Kommune, men skal i høj grad ske på baggrund af borgernes egne initiativer.

4. Hvilke fysiske forandringer skal der ske i Bording?

Flere af eksperterne foreslår, at der igangsættes en række fysiske tiltag – både på den korte og lange bane. På tværs af de tre visionsforslag lægges op til at styrke bosætningsbyen med udgangspunkt i fysiske forandringer følgende steder:

- Bredgade – stationen – smørhullet
- Skolen – svømmebadet – forsamlingshuset
- Hallen og fritidsområdet
- Landskabet omkring Bording

De fysiske forandringer på både den korte og lange bane uddybes i næste afsnit.

5. Hvordan skal byen organisere sig?

Eksperterne lægger ligeledes op til, at der igangsættes en række organisatoriske tiltag, som først og fremmest omhandler en ny organisering, styrkelse og udvikling af frivillighedskulturen i Bording:

- Frivillighedskulturen kan styrkes, så det bliver sjovere og lettere at være frivillig. Dette kan fx ske gennem udvikling af nye organiseringsformer, som mindsker og fordeler de administrative byrder og understøtter synergi mellem foreninger.
- Derudover peger visionsarbejdet på, at der skabes mulighed for at deltage i aktiviteter på mere spontan, uformel og uorganiseret vis. Dette er især vigtigt, da det uformelle møde ved butikkerne i Bredgade er blevet begrænset i takt med, at butikkerne er lukket.
- Udviklingen af nye organiseringsformer for foreningslivet i Bording kan med fordel ske i sparring med eksperter og viden udefra.

HVORDAN SKABER BORDING OG IKAST-BRANDE KOMMUNE HANDLING I FÆLLESSKAB?

For at en nye vision kan realiseres og gøres til et eksternt brand såvel som lokal hverdag, er det helt centralt, at byens borgere og Ikast-Brande Kommune arbejder sammen og løfter projektet i fællesskab. Hausenbergs erfaringer er, at de mindre byer, som i dag gør en forskel og har held til at vende en negativ udvikling er kendetegnet ved, at borgerne og foreningslivet står samme om at udvikle byen. På den baggrund arbejder de sammen med kommunen, der kan bidrage med viden, økonomi og kompetencer i forhold til at tiltrække fondsmidler. Samarbejdet bygger således på en nytænkning af relationerne mellem kommune og det civile samfund i form af borgere og foreninger samt i nogen grad også det private erhvervsliv. Hvor der er en stolt tradition i byer såsom

Bording for, at man har engageret sig i byens fritidsliv, er der nu behov for, at borgere og foreninger engagerer sig i opgaver, der ellers ofte ses som offentlige. Udvikling og drift af byens fælles rum, drift af grønne arealer og igangsættelse af kulturelle aktiviteter er eksempler på den type af aktiviteter, som borgerne kan stå for i samarbejde med kommunen. Kan denne type af samarbejde opbygges, opnås flere fordele:

- pengene rækker længere, når alt arbejde ikke skal udføres med lønnet arbejdskraft
- det er nemmere at tiltrække eksterne midler fra fonde og puljer, idet midler ofte uddeles til

steder, hvor der er et bredt forankret samarbejde, hvor kommune og borgere i fællesskab står bag en ansøgning

- kommunen har en interesse i at engagere sig i en by, hvor der er ildsjæle at samarbejde med og aktiviteter at bygge videre på – kommunen ”stoler på byen”
- frivilligt engagement i byens udvikling har som positiv sideeffekt, at selve arbejdet giver mere liv i byen og styrker de sociale netværk markant

---

NÆSTE STEP: BORDING VISIONSGRUPPE

Det samlede visionsforslag lægger op til, at næste step i udviklingen af Bording rummer fysiske såvel som organisatoriske forandringer, der som sagt skal udvikles og løftes i et tæt samarbejde mellem Ikast-Brande Kommune og Bordings borgere. Dette videre arbejde kan ske i en ny visionsgruppe, som etableres umiddelbart efter borgermødet bestående af engagerede borgere og Ikast-Brande Kommune. En sådan Bording Visionsgruppe kunne på baggrund af input fra borgermødet og visionsoplægget arbejde videre med at formulere en fælles vision for Bording. Væsentligt for den fælles vision bør være, at den bygger på bred opbakning fra Bording og en god rollefordeling mellem Bording og Ikast-Brande Kommune. En fælles vision, som bygger på et tillidsfuldt samarbejde mellem Bording og Ikast-Brande Kommune, vil desuden være et vigtigt element i fremtidige fondsansøgninger til bl.a. Realdania.

PROCES: FOKUS PÅ BÅDE DET SOCIALE OG DET FYSISKE

De følgende sider udgør et første udkast, som skal give en fornemmelse af de mulige projekter og den rollefordeling, som er nødvendig for at udviklingen af Bording kan blive markant og succesfuld. Listen udgør et inspirationsoplæg til borgermødet, hvor de konkrete ideer vil blive debatteret og kvalificeret, samt et oplæg til den efterfølgende visionsproces, hvor forskellige aktører kan påtage sig de projekter, som de brænder for at gennemføre. Bording og Ikast-Brande Kommune skal i fællesskab finde frem til den rette rollefordeling samt hvilke sociale og fysiske projekter, som skal udgøre de centrale elementer i visionen for Bording. Dette kan som sagt ske i Bording Visionsgruppen.

SOCIALT FOKUS: FORENINGSLIVET OG MØDESTEDER

Visionen kan omhandle følgende konkrete sociale og organisatoriske handlinger:

- Ressourcebank. Alle borgere melder ind med de ressourcer, som de kan bidrage med til Bordings udvikling. Det kan være tid, særlige kompetencer, græsslåmaskine, rendegarver etc. Dette bør formentlig drives af Bording selv, men med sparring fra Ikast-Brande Kommune.
- Forsamlingshuset som mødested. Kan forsamlingshuset styrkes og udvikles til et aktivt mødested alle ugens dage eller fælles samlingssted for alle foreninger? En eventuel udvikling af forsamlingshuset skal tænkes sammen med en eventuel fysisk forandring af pladsen mellem forsamlingshuset, K.O. Skov og Kraftværket. Forandringer i

brugen af forsamlingshuset bør drives frem af Bording selv, mens de større fysiske forandringer skal ske i tæt dialog med Ikast-Brande Kommune.

- Liv i tomt hus i Bording. Kan et tomt hus revitaliseres og gøres aktivt som nyt møde- og aktivitetssted, der eventuelt samler den fremtidige udvikling i Bording og skaber nyt liv Bredgade eller i den tomme stationsbygning? Denne aktivitet kunne igangsættes af kommunen, men skal på sigt overdrages til Bording ligesom borgere og foreningsliv skal have lyst til at putte aktivitet i huset.
- Foreningstopmøde. Repræsentanter fra samtlige foreninger mødes til et topmøde, hvor de diskuterer, hvordan foreningslivet i byen kan styrkes, og hvordan de i

fællesskab kan arbejde for hele byens udvikling. Dette bør formentlig arrangeres af byen selv, men med støtte og sparring fra kommunen.

- Skoleprojekter. Hvordan kan skolen involveres i Bordings udvikling. Skolen kan deltage i topmødet og derudover udpege en række projekter, som der er opbakning til at arbejde videre med.
- Konference om frivillighed. Ikast-Brande Kommune kunne placere sin kommunale konference om frivillighed i Bording, og derved sætte fokus på, at Bording tænker nyt.
- Ekstern vidensdeling, fx i form af ekspertrådgivning eller sparring med andre foreningsbyer.

DET FYSISKE SPOR: UDVIKLING AF NØGLEPUNKTER I BORDING

Visionen kan omhandle følgende konkrete fysiske handlinger:

- Revitalisering af tomt hus i Bording som ramme om foreningslivet – Bredgade eller stationen. Som nævnt ovenfor. Kommunen tager initiativ og sikrer midler til fysisk omdannelse. Bording deltager i den fysiske omdannelse og skaber aktivitet i huset efterfølgende.
- Midlertidige byrum. Hvor kan der hurtigt skabes en stor forskel? Lukke vejen mellem skolen og idrætsarealet? Græs på SuperBest-grunden? Etablering af cykelbane? Nogle af disse projekter kan borgerne foreslå og forestå, men med støtte til materialer fra kommunen. Andre kan kommunen sørge for at realisere i dialog med borgerne.
- Større fysiske omdannelser. Der er tre oplagte store omdannelsesområder: 1) hallen og fritidsarealerne, 2) stationen – Smørhullet – Bredgade og 3) skolen – idrætsarealerne – svømmebadet. Kommunen bør oplagt lede disse omdannelsesprojekter i tæt dialog med Bording.
- Stier i landskabet. Alle tre visionsforslag arbejdede med at forbedre forbindelsen til det bynære landskab. Der findes initiativer såsom 'Spør i landskabet' og 'Kløverstier', som passer godt til denne type af projekter, og som med støtte og rådgivning fra kommunen kan udvikles og efterfølgende drives af Bording selv.
- Nyt fælles mødested. Kan forsamlingshuset, stationsbygningen eller et helt tredje sted udvikles til i højere grad at være et aktivt mødested alle ugens dage? Dette bør tænkes sammen med de større fysiske omdannelser, som kommunen står for, men forandringer i brugen af det eksisterende forsamlingshus m.fl. og evt. fysiske forandringer bør drives frem af Bording selv.
- Sikre skoleveje / Boulevard B. Sikre skoleveje handler i høj grad om trafiksikkerhed og kræver dermed kommunens involvering, men projektet bør baseres på borgernes viden om ruter og farlige overgange ligesom der langs boulevarden er plads til projekter, som borgerne selv skaber og driver.
- Udlæg til nye byggegrunde vs. byomdannelse og fortætning. Det er vigtigt, at kommunen sammen med Bording gennemtænker, hvor de nye borgere i Bording skal bo. Der er formentlig brug for en kombination af nye byggegrunde og en gennemgang af, hvor der kan skabes plads til boliger i den eksisterende by – eksempelvis i en begrønnet Bredgade.

FORSLAG TIL TIDSPLAN

På den korte bane handler det om at komme hurtigt i gang og skabe synlige resultater, som kan sikre opbakning til udviklingsprocessen, samtidig med, at der etableres et robust grundlag for en langsigtet udvikling.

I det følgende præsenteres et bud på en tidsplan med en række mulige begivenheder og aktiviteter. Tidsplanen skal løbende videreudvikles, revideres og gentænkes – første gang efter borgermødet den 12. august.

August

Borgermøde om ny vision og processen fremover med udgangspunkt i dette dokument. Tanken er, at mødet skal debattere og kvalificere visionsoplægget og munde ud i en vifte af initiativer, hvoraf nogle ledes af borgere og foreninger i Bording, mens andre ledes af kommunen.

September til januar

Etablering af Bording Visionsgruppe bestående af kerneinteresserede borgere og Ikast-Brande Kommune.

Visionsgruppen afholder en række af møder i løbet af september-januar med det formål at formulere en fælles vision, som tager udgangspunkt i eksperternes visionsarbejde, de faglige vurderinger undervejs i processen og har bred opbakning og rødder i Bording – bl.a. ved at inddrage input fra borgermødet.

Formålet med Bording Visionsgruppe er at udvikle en langsigtet strategi for Bording, som både borgere og kommune bakker op om med henblik på at søge eksterne fondsmidler til realisering og udvikling af Bording.

Fra september

Grupper af borgere, foreninger m.fl. arbejder – med støtte fra kommunen – på ildsjælsprojekter sideløbende med visionsgruppens arbejde.

Februar

Ansøgning om eksterne fondsmidler med udgangspunkt i Bording Vision.

Forår 2013

På baggrund af igangsatte aktiviteter og tilbagemeldinger på fondsansøgninger udvælges arkitekter, som i dialog med Bordings borgere – evt. i form af åbentegnstue - udarbejder en plan for udvikling af Bording.